

KUD Rače

Izvirne pesmi s Hvara

V okviru mednarodnega kulturnega sodelovanja je Kulturno umetniško društvo Rače v soboto, 10. februarja 2007, v Beli dvorani gradu Rače priredilo koncert "klape" **Veli kamik** iz vasi Svirče na otoku Hvaru, ki jo vodi **Klara Tomičič**.

Za popestritev kulturnih dogodkov ob slovenskem kulturnem prazniku je torej KUD Rače gostilo sedem člansko moško vokalno skupino Veli kamik, ki nam je (zelo mlada - povprečna starost je 20 let) zavzeto zapela 16 pesmi. Kar precej pesmi izvira s Hvara, odlikujejo pa jih svojstvena melodika, dialekt, ritem in tudi harmonska konstrukcija.

V prepolni Beli dvorani so pevci navdušili občinstvo, ki je naploskalo še dodatke.

Foto: Gašper Dajčman

Sodelovali bomo na Evropskem festivalu pesmi o vinu

Vokalna skupina Fantje na vasi je bila na razpisu izbrana in povabljena k sodelovanju na Evropskem festivalu pesmi o vinu v madžarskem mestu Pecs, ki bo potekalo med 21. in 23. septembrom letos. Ansambel bo sodeloval na dveh koncertih in sicer osrednjem, kjer bo vsak predstavil dve pesmi, in gala koncertu, kjer ima vsak sodelujoči ansambel na voljo 20 minut sporeda.

Fantje na vasi bodo predstavili pesmi o vinu iz različnih krajev Slovenije.

Tone ŽURAJ

PLANINSKO DRUŠTVO FRAM

Z avtom okoli sveta

Planinsko društvo Fram v okviru raznoterih rednih aktivnosti že vrsto let za širši krog planincev in občanov organizira tudi serijo zanimivih potopisnih, gorniških in avanturističnih predavanj. Tako smo na letošnjem prvem predavanju v kino dvorani gradu Rače gostili svetovna popotnika **Uroša in Kristino Ravbar**, ki sta nam ob izvrstnem, 75 minutnem filmu pričarala vrhunsko doživetje dveletnega popotovanja preko 6 kontinentov, 52 držav in preko 100.000 prevoženih kilometrov.

Ko sta nas po projekciji v predverju dvorane pogostila tudi z odličnim cvičkom (kot se za Dolenjca na obisku na štajerskem koncu tudi spodobi), smo z njima še pozno v večer poklepetali o tem in onem. Čisto na koncu sta si vzela čas tudi za pričujoč intervju za tiste, ki niste utegnili ali želeli sami priti na predavanje.

Naj vas obenem tudi povabimo na katerega od naslednjih predavanj v naši organizaciji, pa seveda tudi, da se nam pridružite na naših organiziranih planinskih izletih, ki jih prirejamo čez vse leto. Saj veste - gotovo poznate nekoga, ki pozna nekoga..., ki zahaja na naša druženja - in vam bo zagotovo z veseljem postregel z dodatnimi informacijami. Za začetek pa bo morda dovolj, kar najdete na naši spletni strani www.planinskodrustvofram.si.

Takole se je torej razpletel naš klepet:

• Kako se je vse skupaj pravzaprav začelo?

Uroš: "Ja, krivec sem sam. Nekega dne sem sklenil, da bi rad spremenil življenje. Da me delo, ki ga opravljam, ne osrečuje in da bi rad poskusil razvijati svoje talente, za kar nikoli prej nisem imel poguma. Tako sem se posvetil organizaciji projekta, pisanju in fotografiji. Pustil sem službo in prepričal Kristino, da greva okoli sveta. Kristina je bila še na 'frišno' zaljubljena in reva sploh ni vedela, v kaj se podaja. Sam sem imel že precej popotniških izkušenj, ampak pot okoli sveta z avtom je bila čisto nekaj novega."

• Kaj pa vajini bližnji? Kako so sprejeli vajino unikatno odločitev?

Kristina: "Težko so se sprijaznili. V bistvu sva to predvidela že vnaprej in jim sploh nisva povedala, saj sva vedela, da bodo naredili vse, da naju odvrnejo od plana. Šele po pol leta so oboji izvedeli od drugih. Dolgo časa so potrebovali, da so sprejeli najino odločitev in šele po kakšnem letu, dveh so naju počasi začeli razumeti."

• Določiti traso verjetno ni bilo lahko. Kaj je vplivalo na načrt same poti?

Uroš: "Okviren plan sva naredila v nekaj urah. Potem sem se zakopal v internet in preučeval, kako bo možno spraviti avto preko oceanov, kako pridobiti vsa dovoljenja in vize za prečenje toliko držav. Čisto nekaj drugega je potovati z nahrbtnikom kot spraviti avto preko šestih kontinentov nazaj do Slovenije."

• Zbiranje sponzorskih sredstev je znano kot mukotrpno delo. Kako je uspevalo vama?

Uroš: "Zbiranje sponzorjev je bila doslej najhujša stvar v mojem življenju. V knjigi *Potujmo skupaj okoli sveta* sem

jo opisal kot boj z Muhamedom Alijem, znamenitim boksarjem. Udarci padajo z vseh strani, ničlikokrat sem bil čisto na tleh. Smisel vsega pa je, da vedno vstaneš in po dvanajstih rundah sem še stal na nogah. Če ne bi preživela takega pekla v času priprav, ne bi nikoli znala ceniti poti okoli sveta. In kar te ne uniči, te utrdi. Dobila sva neverjetno energijo, da bova vsem ljudem pokazala, da je vse na tem svetu v energiji in entuziazmu. Startala sva z nekaj tisoč evri, pridobila nekaj sponzorskih sredstev, vedela pa sva, da bova morala tudi celotno pot okoli sveta delati (npr. snemala sva za različne televizije, prodajala fotografije, pisala reportaže, obirala grozdje, ...). Pot okoli sveta ni dopust, ampak izziv, kako premagati vse ovire na poti. Če bi pisal samo o nesrečah na najini poti (ko sva imela totalcko, ko sva plula z avtom po reki, o uničenih objektivih, virusih na računalniku ipd.), bi bilo gradiva za debelo knjigo. Ampak moj namen ni tarnati v življenju. Slabe stvari hitro pozabim in se spominjam le lepih."

• **Nam lahko orišes priprave in tistih zadnjih nekaj dni pred odhodom na pot?**

Kristina: "Zadnje dni nisva vedela, kje se naju drži glava. Od vseh priprav sva bila kot dve živčni razvalini. Še pet minut pred odhodom sva metala stvari v avto. Po nekaj dneh sva se ustavila na Slovaškem, da sva pogledala, kaj sva sploh vzela s seboj. Kar naenkrat sva začutila strašno domotožje in zavedla sva se, da poti nazaj ni več."

• **Vsi kontinenti, dve leti, tisoče kilometrov... Ko vse skupaj danes, ko so se spomini že nekoliko uležali, "precediš" - kaj je tisto, kar ostane na situ? Kaj bi od celotne poti posebej izpostavil?**

Uroš: "Če bi bil svet res zgolj takšen, kot ga kažejo mediji (kriminal, terorizem ipd.), bi že zdavnaj spakirala domov. V več kot dveh letih nisva imela praktično nobene slabe izkušnje z ljudmi. Nihče nama ni hotel nič slabega, srečala pa nisva tudi nobenega terorista. Verjameva, da je vse odvisno od nas samih. Če si dobre volje, odprtega značaja, če spoštuješ tradicijo, se naučiš nekaj osnovnih besed lokalnega jezika, te bodo povsod lepo sprejeli. Če pa boš po svetu potoval s strahovi v glavi, boš oddajal negativno energijo in res privlačil slabe stvari. Sam sem nepopoljšljivi optimist in verjamem, da se v vsakem trenutku lahko najde rešitev. In res se je."

• **Neprestano menjavanje okolja, podnebja, kultur, pravil in običajev zna biti ne le precej naporno, marveč tudi drugače zahtevno. Kako sta sprejemala takšne neprestane "kulturne šoke"?**

Kristina: "Moraš se prilagoditi. Največji problem turistov je, da bi radi spreminjali svet in vsiljevali svoje navade. Dostikrat ni enostavno. Sama sem imela izreden strah pred Iranom. Neugodno sem se počutila na začetku, ko sem morala biti ves čas pokrita z ruto. Po nekaj dnevih, ko sem videla, kako so Iranci gostoljubni ljudje, pa sem začela na državo gledati s čisto drugačnimi očmi. Krivica je, kako mediji vplivajo na podobo neke države. Zato se npr. Iranci še toliko bolj trudijo vsem popotnikom, ki imajo pogum priti v njihovo državo, dokazati, kakšna krivica se jim godi. Naju so velikokrat družine vabile k njim domov in dostikrat sva imela toliko ponudb za spanje, da sva se kar težko odločila, kje bova ostala. Ljudje po svetu smo si bistveno bolj podobni kot si mislimo. Vsi si želimo miru, blagostanja in da bi otroci čim lepše živeli. Le kakšen odstotek ljudi zlorablja vero in politiko za doseg lastnih ciljev."

• **Vemo, da vsak človek potrebuje čas tudi samo zase. Vidva sta bila dve leti v bistvu skupaj na dveh kvadratih? Kako to, da sta še oba živa in celo skupaj?**

Kristina: "Imava se za povprečen par, kar pomeni, da je normalno, da se tudi skregava."

Veliko je bilo prilagajanja in kompromisov. Ko pa je prišlo do nesporazumov, sva jih morala takoj reševati. Na taki poti, ko nimaš kam pobegniti in si ves čas s partnerjem, se zamere ne smejo kuhati v tebi."

- **Morebitnim ponavljavcem, pa tudi tistim, ki se bodo podali na bistveno krajše in manj zahtevne poti: katere stvari morajo nujno biti zraven? Brez česa se nikoli ne odpraviti na dolgo in naporno pot?**

Uroš: "Glasba, fotoaparati, dobra družba (predvsem ljudje s pozitivno energijo), slovarček z lokalnimi izrazi, da se lahko pogovarjaš z domačini, dobro je imeti kak vodič, da vidiš lokalne znamenitosti. Po drugi strani pa tisti predeli, ki niso v vodiču, predstavljajo raj za raziskovalce neturističnih predelov. Glavna stvar od vseh, ki ne sme manjkati, pa se mi zdi dobra volja."

- **Kaj je tisto največ, kar sta prejela iz te izkušnje? Obogatela ne bosta, čas teče tudi za vaju,... Gotovo pa sta dobila nekaj, kar je privilegij tistih, ki si upajo z veliko žlico zajemati življenje. Kaj je tisto?**

Uroš: "Pot okoli sveta je prava življenjska šola, ki ti je ne more dati nobena fakulteta. Trdno verjamem, da je mogoče v življenju doseči praktično vse, kar si želiš. Spoznala sva neverjetne ljudi z izrednimi življenjskimi zgodbami. V bistvu sva bila najbolj pozitivno presenečena nad ljudmi. V svetu dobiš izredno širino, upal bi si reči drug pogled. Ko prideš nazaj, na vse gledaš drugače. Ko grem doma pod tuš, si pojem in sem srečen, da imam vodo. Srečen sem, da imam vse stvari, o katerih lahko milijarde ljudi le sanjajo. Vsakič, ko grem v svet, si grem napolniti baterije in ko pridem nazaj domov, je to vrhunec potovanja. Lepo je imeti dom, še lepše je potovati, najlepše se je vrniti domov."

- **Seveda imamo na voljo veliko premalo prostora in časa, da bi podrobneje predstavili vajino pot. Za vse, ki jih zanima, je na voljo tudi knjiga, kajne?**

Uroš: "V knjigi *Potujmo skupaj okoli sveta* sem se razgalil do konca. V njej razkrijem vse tisto, kar v filmu ni bilo moč prikazati. Zakulisje. Kritike bralcev so fenomenalne, navdušeni so nad iskrenostjo in samo zgodbo. Poseben pečat pa dajejo knjigi tudi fotografije, ki nadgrajujejo zgodbe. Bralec Zdravko je o knjigi napisal, da je fenomenalna, saj je polna velikih misli, dogodkov, življenjskih situacij, navad ljudi v svetu in krasnih fotografij. Knjiga ni samo knjiga, je nekaj več, je pot skozi življenje." (*Ostali komentarji so na www.ravbar.org, Vaše misli - op. avt.*)

- **Kaj pa sedaj, kaj bosta počela?**

Uroš: "Sam bom 2-3 krat letno vodil skupine popotnikov; letos junija gremo v ameriške narodne parke (več informacij na www.ravbar.org), avgusta v Nepal, decembra pa v Avstralijo. Septembra in oktobra se bom priključil mednarodni odpravi na osemtisočak Šiša Pangmo. Ukvarjal se bom tudi s fotografijo, saj sem podpisal pogodbo s priznano agencijo Lonely Planet. Kristina pa je itak zraven pri vseh projektih. Nikoli se ne sili v ospredje, podpira pa tri vogale pri hiši."

- **Bi nam lahko za zaključek zaupala vajin moto, gonilo, morda v stavku ali dveh strnjeno vajino poslanstvo?**

Kristina in Uroš: "Najino poslanstvo je širiti dobro voljo po svetu in odpirati nova obzorja. Najin slogan je tudi: 'Svet je lep in ljudje dobri'."

Pa še njuna misel za konec:

"Sanjajte, kar želite sanjati, pojdite, kamor želite iti in bodite, kar želite biti, ker je življenje eno samo in samo ena priložnost je, da naredite vse tisto, kar želite narediti."

S svetovnjima popotnikoma je poklepetal

Aleš POTISK

DRUŠTVO UPOKOJENCEV RAČE

Razna obvestila

Obveščamo vas, da smo za leto 2007 znova izdelali pester program dejavnosti, ki bodo potekale vse mesece v letu in vsakemu omogočajo, da najde kaj zase.

V domu Društva upokojencev Rače vsak torek in petek poteka trening ruskega kegljanja. Še vedno vneto kolesarimo. Vsako soboto se zberemo pri gradu v Račah in se na dveh kolesih odpravimo na izlet v bližnjo okolico. Prirejamo tudi izlete, kjer si društvo pridruže pravico do sprememb. Vse izletnike opozarjamo, da vračamo že plačan denar za izlete le v primeru bolezni ali smrti ožjega družinskega člana.

Vse člane in članice DU Rače vabimo, da se nam pridružijo pri naših družabnih športno - rekreativnih dejavnostih.

Sprejemamo tudi ponudbe in ideje za razširitev in popestritev aktivnosti društva.

Kadar boste z nami, vam želimo prijetno potovanje, dobro počutje in obilo zabave!

Za Odbor DU Rače:

Slavica KOREN

RIBIŠKA DRUŽINA RAČE

15. redni letni zbor članov RD Rače

V času, ko delo ribičev miruje, smo se člani RD Rače srečali na 15. rednem letnem zboru, kjer smo volili in potrdili stare in nove člane predsedstva in posameznih komisij.

Novi gospodar RD je postal Mirko Majerič, blagajnik Valter Feguš, za člane disciplinskega sodišča so bili izvoljeni Slavko Hameršak, Zlatko Gselman in Alojz Ficko, izobraževalno dejavnost pa vodim Vlado Kurbos.

Razveseljivo je strinjanje in potrditev članov predsedstva in posameznih komisij v društvu za nadaljnjih pet let.

Žal se ne moremo pohvaliti z udeležbo na občnem zboru, ki je bila slaba. Kljub temu smo občni zbor (po opravljenih volitvah in predlaganem ter sprejetem programu za prihodnje leto) sklenili s prijetnim druženjem ob glasbi.

Vlado KURBOS

Zahvala Janku Janežiču

Dosedanji gospodar Ribiškega društva Rače Janko Janežič je funkcijo prepustil Mirku Majeriču

"Rodil sem se leta 1936 v Mariboru. Otroška leta sem preživel v Ješenci, v Zg. Polskavi sem obiskoval osnovno šolo, nižjo gimnazijo pa sem zaključil v OŠ Fram. Izučil sem se za kovinorezkarja in se zaposlil v Tovarni avtomobilov Maribor, kjer sem delal do upokojitve. Vedno sem imel rad naravo, zato sem se že leta 1962 včlanil v RD Ptuj, kjer sem opravil ribiški izpit 1. kategorije.

V TAM sem bil do leta 1971 vključen v Sindikalno ribiško sekcijo.

Gospodar ribiške sekcije Rače sem postal leta 1975. Menim, da sem bil pri tem delu uspešen celih dvaintrideset let. Vedno sem dajal prednost čistemu okolju. Želel sem imeti lasten gojitveni ribnik, kar se mi je ob podpori ostalih kolegov ribičev tudi uresničilo," je Janko Janežič na kratko povedal o sebi.

Janko Janežič je ves čas dolgoletnega mandata strokovno sodeloval z mag. biologije Tomažem Krištofičem in Francem Krumpakom. Skrbel je za zdrav ribji zarod in bil pri svojem delu zagnan, delaven in aktiven gospodar. V svoji vnemi za znanjem se je vključil v Društvo rejcev vodnih živali, kjer je spoznaval ribogojstvo v svetu. Obiskoval je ribogojnice v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Udeleževal se je raznih strokovnih seminarjev v zvezi z gojenjem smuča, ščuke, krapa, postrvi, beluge, kečige in jegulje, v Ljubljani pa je na Veterinarski fakulteti v okvirju seminarja spoznaval možnosti prenosa bolezni med ribami iz evropskih voda v naše vode. Spoznal je načine razkuževanja ribiškega pribora in opreme.

Želja po graditvi ribiškega doma - delu današnjega doma se mu je, skupaj s takratnimi člani društva, uresničevala med leti 1983 in 1985. Potreba po razširitvi se je pokazala v naslednjih letih, ko so bili zgrajeni nadstrešnica, pisarna in priključek za centralno ogrevanje.

Letos se je Janko Janežič odločil prepustiti funkcijo gospodarja. Predal jo je svojemu namestniku Mirku Majeriču.

Spomini na dolgoletno plodno delo našega člana, sedaj že bivšega predsednika RD Rače, Janka Janežiča

S svojimi izkušnjami, strokovnimi nasveti in znanjem Janko Janežič še vedno ostaja član predsedstva gospodarske komisije in častni član Ribiškega društva Rače.

Valter FEGUŠ in Vlado KURBOS

ČEBELARSKO DRUŠTVO RAČE

Letos so čebelice brenčale tudi pozimi

V decembrskih Novicah smo zapisali, da čebelice spijo, čebelarji pa se učijo. Žal je letos "poletna zima" in čebelice pridno brenčijo, nabirajo cvetni prah in se obnašajo res poletno.

6. januarja 2007 smo imeli občni zbor v gostilni Kurež v Račah. Od 31 članov se ga je udeležilo kar 25. Pozdraviti so nas prišli župan Občine Rače - Fram Branko Ledinek, podžupan Občine Hoče-Slivnica Boris Demšič, predsednik ČZOM Vlado Pušnik in predsednik ČD "Alojz Greif" iz Hoč Anton Bakič.

Po vseh uradnih formalnostih so sledile zanimive razprave, predvsem o vedno več administracije in novem davčnem sistemu. Podžupan Občine Hoče-Slivnica nam svetuje, naj se povežemo z OŠ, kjer bi učenci dobili teoretična znanja o čebelarstvu, praktična pa pri čebelarjih.

Sprejeli smo pet novih članov, ki bodo pomladili naše vrste. Naš novi član Zvonko Pušnik je županu, vodstvu ČD in Janku Pislaku podaril lik čebelice Maje. Izredno lepe eksponate, klasične hišne zvonce, pa so dobili vsi navzoči. Franc Hergan, predsednik ČD Rače, se je zahvalil za prejeta darila.

Kot je že v navadi, se je uradni del prevesil v neuradnega, ko smo se posvetili zakuski, zaigrali pa so muzikanti - čebelarji treh občin.

Na pustno soboto smo se udeležili povorke, ki jo je pripravilo Turistično društvo Hotinja vas, na pustni torek pa sodelovali v povorki, ki jo je organizirala Občina Rače - Fram.

Na koncu pa še nekaj besed o propolisu:

Propolis je sestavljen iz različnih rastlinskih smol, ki jih čebele nabirajo na smolnatih popkih topolov, brez in skorij iglavcev. Tem smolam dodajo še izločke svojih žlez slinavk, rudninske snovi in vitamine. Propolis sestavljajo balzam (53 %), hlapno olje (10 %), pelod (5%) in pepel, v katerem so železo, kalcij, aluminij, vanadij, stroncij, mangan, silicij in še drugi elementi.

Propolis deluje proti bakterijam, glivicam in virusom. Priporočamo ga za zdravljenje okužb v ustih, grlu in spodnjih dihalnih poteh (sapnik, sapnice, pljuča). Dobro deluje tudi proti navadnemu herpesu, hitro ozdravi kožne lišaje in manjše rane, odpravlja tudi mozolje ter nadležne angine. Uporablja se v stomatologiji in pri splošni ustni higieni. Primeren je za zdravljenje vnetih dlesni, gobic, ustne sluznice ter parodontoze. Ublaži tudi neprijetni zadah iz ust ter bolečine pri vnetju želodčne sluznice. Prav tako ga uporabljamo proti benigni hipertrofiji prostate.

Nada HERGAN

DRUŠTVO PODEŽELSKÉ MLADINE MARIBOR

Sklenili še eno uspešno leto

Društvo podeželske mladine Maribor (DPM Maribor) je bilo ustanovljeno leta 1994, torej delujemo že 13 let in sicer na območju občin Maribor, Pesnica, Kungota, Šentilj, Miklavž na Dravskem polju, Rače - Fram, Hoče - Slivnica, Starše, Duplek, Ruše, Selnica ob Dravi in Lovrenc na Pohorju. Društvo je nastalo z namenom, da med seboj poveže mlade, ki so željni pristnega druženja, z roko v roki pa to druženje koraka tudi med starimi običaji in življenjem na podeželju. Sodelujemo tudi z drugimi društvi (predvsem s pobratenim društvom iz Moravč ter z DPM Slovenske gorice). Hkrati imamo tudi dobre izkušnje na področju mednarodnih srečanj, saj uspešno sodelujemo z društvom podeželske mladine Ruegsach iz Švice. Vključeni smo tudi v Zvezo slovenske podeželske mladine (ZSPM).

V vseh teh letih se je v društvu zvrstilo kar precej aktivnosti; nekatere od teh se iz leta v leto ponavljajo in so že tradicionalne, vsako leto pa poskusimo v naše delo vnesti tudi nekaj novosti. Tako imamo tudi letos namen izvesti čim več aktivnosti.

Člani DPM Maribor smo se 3.2.2007 zbrali na rednem letnem občnem zboru v Arzenškovem hramu v Zg. Kungoti. Predsednik društva Izidor Brus, ki vodi društvo od lanskoletne izvolitve, je v poročilu podal povzetek delovanja društva v preteklem letu.

Leto 2006 smo pričeli z izvedbo strokovnega seminarja o prehrani krav molznic na Gaju nad Mariborom. S pomočjo kmetijsko svetovalne službe iz Maribora smo organizirali regijski kviz "Mladi in Kmetijstvo". Udeležili smo se tudi državnega kviza v Litiji. Naš lanskoletni uspešni projekt je bila strokovna ekskurzija v Šaleško - Savinjsko dolino, o katerem priča naslednja fotografija.

Ogledali smo si znani kmetiji v Šoštanju in v Braslovčah (bioplin), obiskali rudnik Velenje, park cvetja, naravne in kulturne znamenitosti v Mozirskem gaju ter ekskurzijo zaključili z družabnim srečanjem s člani DPM Šaleška dolina. Poskrbeli smo tudi za "zdrav duh v zdravem telesu", saj smo na državnih športnih igrah v Šentanelu nad Prevaljami na tekmovanju v odbojki za dekleta dosegli 1. mesto in v malem nogometu 2. mesto. Fantje so v Logatcu tekmovali na državnem tekmovanju v spretnostni vožnji s traktorjem. V mesecu juniju smo izvedli še en uspešen projekt - regijske kmečke igre za Podravje v Svečini. Ekipe so tekmoval v košnji (fantje), grabljanju (dekleta) in drugih kmečkih igrah. Najboljši ekipi na regijskem tekmovanju sta se kvalificirali na 20. državne kmečke igre v Semiču, kjer je bila v dopoldanskem času okrogla miza z aktualno tematiko "Nekmetijske dejavnosti na kmetijah". Na okrogli mizi so sodelovali tudi Marija Lukačič - ministrica za kmetijstvo, Lojze Peterle, Peter Vrisk in predstavnik komisije za mlade kmete.

Veliko pozornost v društvu namenjamo tudi promociji društva, saj se udeležujemo mednarodnega kmetijsko - živilskega sejma v Gornji Radgoni, kjer na stojnici predstavljamo naše društvo. S promocijskim materialom smo sodelovali tudi na kmečkem prazniku v Svečini.

S sodelovanjem ZSPM so se člani našega društva udeležili dveh mednarodnih projektov. Julija je v Latviji potekalo mednarodno srečanje evropske podeželske mladine iz Evrope - RALLY. Tema srečanja je bila "Biseri v kontrastu".

V novembru smo bili na strokovni ekskurziji v Fraiburgu (Nemčija), na ogledu farm in kmetij (živinoreja, poljedelstvo), vinogradništva ter na obisku steklarne. Sodelovali smo tudi na tradicionalnem izboru "mladega gospodarja 2006" v Naklem pri Kranju, kjer je naš član zastopal podravske regije. Zadnjo soboto v novembru smo gostili člane iz DPM Metlika. Skupaj smo si ogledali živinorejsko kmetijo v Framu, Mariborsko vinsko klet - Vinag, Lent - najstarejšo trto, živinorejsko kmetijo v Juriju in vinogradniški kmetiji v Svečini.

V društvu dajemo velik pomen druženju, zato smo organizirali jesenski piknik v Staršah in tudi prednovoletni ples z družabnimi igrami v Miklavžu. Ena večjih (sicer zadnjih dobro izpeljanih aktivnosti, ki še pripada preteklemu letu) pa je tradicionalni zimski pohod na Žavcarjev vrh, ki smo ga izvedli 26.12.2006. Seveda ne smemo pozabiti še na silvestrovanje na Pohorju.

Utrinki s prireditve in dogajanj iz lanskega leta so strnjeni na naši spletni strani www.dpm-mb.si, kjer so tudi vabila, kje se bo kaj dogajalo, objavljen pa je tudi plan dela v tem letu.

Vsi mladi po srcu, ki ste pripravljeni priti med nas, ste seveda lepo vabljeni!

Nataša MARKO

PISALI STE NAM

Mitja Kodrič - deskar prostega sloga

Med najboljše v svoji kategoriji se prebija naš mladi občan, 16-letni deskar na snegu (prosti slog; freestyle snowboarding), Mitja Kodrič.

*Fs board slide -
državno prvenstvo Vogel 2006
• foto: pakoworks.com*

Mitja Kodrič

*Fs360mute -
državno prvenstvo Vogel 2006
• foto: Fettich*

Mitja obiskuje 2. letnik šole za oblikovanje Maribor, smer medijski tehnik. Nad deskanjem se je navdušil pri svojih enajstih letih, dve leti kasneje pa se je udeležil prve tekme in že osvojil mesto na stopničkah. V 1. letniku se je odločil, da bo nadgradil svoj talent in tako je postal član SK Branik. V začetku sezone 2005/2006 je bil zaradi poškodbe roke prikrajšan za treninge, prav tako pa tudi za tekmovanja v tem zimskem športu. Proti koncu lanske sezone je uspel nadoknaditi zamujeno in z zmago na Freestyle Desant-u (rails) v Ljubljani (do 16 let) dokazal, da je še vedno v dobri formi in pripravljen na nove izzive. Prav tako je zlato medaljo nosil okrog vratu v Starem Vrhu (Extreme session; slopestyle). Da bi po zelo uspešno zaključeni sezoni še izpopolnil svoje znanje, se je julija 2006 odpravil na avstrijski ledenik Dachstein.

Letošnjo sezono je pričel z novembrskimi treningi na ledenikih Kitzsteinhorn - Kaprun in Dachstein, kjer je eden najboljših snowboard parkov v Evropi. Izkoristil je prednosti dobrih razmer in se odlično pripravil na novo sezono, ki jo je pričel 23. decembra v Kranjski Gori (Fis Europa Cup slope style). Zasluge za uspehe ima tudi njegov sponzor Smith Optics. Finančno ga je podrla tudi Občina Rače - Fram, ki se ji - predvsem županu Branku Ledineku - zahvaljuje za pomoč.

Rezultati: Sezona 2004/2005:

2. mesto Big Air Črna na Koroškem (do 16 let)
3. mesto ER session (slopestyle) Stari Vrh (do 16 let)

Sezona 2005/2006:

1. mesto Extreme session (slope style) Stari Vrh (do 16 let)
1. mesto Freestyle Desant (rails) Ljubljana (do 16 let)
6. mesto SS (slope style) VOGEL (državni pokal - mladinci)
4. mesto BA (big air) VOGEL (državni pokal - mladinci)
6. mesto ELAN & ER session SS (slope style) VOGEL (do 18 let)

Barbara KODRIČ

Teloh - od zastrupljenih puščic do okrasnih lončnic

Blagodišeči teloh

Škrlatni teloh

Črni teloh

(vse posneto v botaničnem vrtu TAL 2000)

Orientalski teloh - kultivar

Tradicija, ki zaživi na ulicah naših mest vsako zimo ali zgodnjo pomlad, ko nam starejše ženske ali otroci ponujajo skrbno pripravljene šopke črnega teloha, je še vedno živa.

Rastišča telohov so predvsem v Evropi, kjer raste največ vrst, segajo pa še v Azijo in na Bližnji Vzhod. Za domovino telohov velja predvsem širše območje Balkanskega polotoka in Apeninski polotok.

Je pa tako, da naše telohe poznajo bolje (ali vsaj tako dobro kot mi) daleč po svetu - od Japonske, Nove Zelandije, ZDA, Velike Britanije in še marsikje. Seveda jih tudi veliko bolj cenijo kot mi sami.

V Sloveniji raste pet vrst telohov. Črni teloh najdemo v vseh delih Slovenije, blagodišeči pa je najpogostejši v zahodni in osrednji Sloveniji.

Deljenolistni teloh oz. njegova podvrsta istrski teloh raste na Primorskem in na Krasu. Temnoškrlatni teloh raste predvsem v Zasavju oz. v jugovzhodnem delu Slovenije.

Rastišča hostnega teloha so v severovzhodni Sloveniji in delno v Prekmurju.

V rastlinskem sistemu so telohi, kot manjši rod zelnatih trajnic, uvrščeni v obsežno družino zlatičevk. V družini zlatičevk najdemo okrog 50 rodov, v katerih najdemo številne dobro znane divje rastoče vrste in okrasne rastline. Posebnost te družine je, da so vse njene vrste bolj ali manj strupene.

Pri nas je najpogostejši črni teloh. Da je bil v preteklosti deležen velike pozornosti, nam pove podatek, da ima okrog 60 različnih ljudskih imen, kot na primer: kurjica, smrtnica, slepica, črnoglavec, glavobolka, zavlačni koren, talog, taloh, kihavka ipd.

Ime teloh prihaja kot izpeljanka iz imen talog, taloh, ki imajo v korenu starinski pridevnik tal, ki pomeni otajan. Vrsto ime pa je rastlina dobila po črni koreniki in ne po cvetu, ki je bel.

Kot vse ostale vrste telohov, spada tudi črni teloh med zelo strupene rastline. Vsi deli rastline, še posebej korenika, vsebujejo strupene snovi, kar so evropska ljudstva dobro vedela že v srednjem veku, saj so iztisnjen sok uporabljali za zastrupljanje puščic.

Po zaužitju povzroča teloh pekoče bolečine v ustih, vnetje sluznice prebavil, nato bruhanje, drisko, krče, motnje v delovanju srca, v večjih količinah pa tudi nezavest in smrt.

Črnemu telohu ustrezajo apnenčasta tla, predvsem na grmovnatih pobočjih v bukovih gozdovih, včasih ga najdemo tudi na pustih traviščih od nižin do visokogorja. V Evropi so njegova rastišča v glavnem južno in vzhodno od Alp.

Poleg nabiranja za zgodnje šopke se je teloh uporabljal tudi v ljudskem zdravilstvu, predvsem pri boleznih živčevja (kot odvajalo) in še kje.

Prav tako pogosta je bila v preteklosti uporaba teloha za zdravljenje bolne živine. Zdravljenje je potekalo na zelo poseben način: v uho, ki so ga preluknjali s šilom, so vtaknili košček korenike teloha. Rana je otekla in se oognjila. Ko se je gnoj izcedil, so menili, da se je z gnojem vred izcedila tudi bolezen.

Danes so telohi predvsem okrasne rastline, saj jih ponujajo v obliki različno cvetočih kultivarjev, na svetovnih cvetličnih borzah pa dosegajo zelo visoke cene. Pri nas ponujajo vrtni centri in cvetličarne predvsem v lončkih rastoče sorte orientalskega teloha, včasih tudi kakšno drugo vrsto.

V zadnjih letih pa se na naše tržišče prebija tudi črni teloh, ki ga zadnja leta uspešno vzgajajo tudi v bližnji vrtnariji "Cvetlice Ramut" v Račah.

Telohi se med seboj zelo uspešno križajo, kar lahko poskusite tudi sami. Na primer, če v vrt posadite skupaj dve različni vrsti teloha, bodo praviloma novi sejančki - križanci oz. sorta, ki ste jo sami vzgojili. Kljub temu pa je težko verjetno, da bodo nekaj povsem novega, še neodkritega. Prepričani ste namreč lahko, da so spretni vrtnarji širom po svetu s križanjem telohov preizkusili že veliko variant, do kvalitetnih, novih sort pa je mogoče priti le z večletnim križanjem.

Različne vrste telohov so v sklopu zbirke strupenih rastlin predstavljene tudi v botaničnem vrtu Tal 2000.

Vabljeni!

Roman HERGAN